

Правова відповідальність і закони України. Права, обов'язки і правова відповідальність неповнолітніх

Основи дорів'я

8 клас

Розділ 4.Соціальна складова

Тема 2.Безпека в побуті і навколишньому

середовищі

(соціальна безпека)

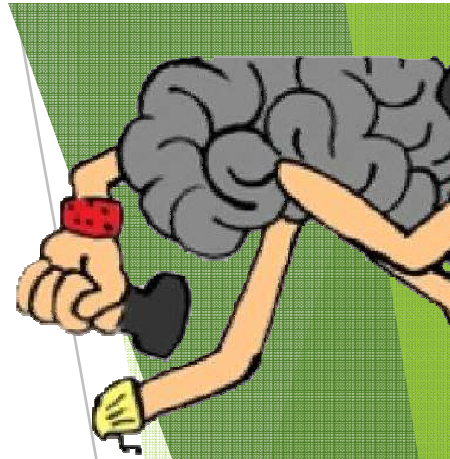

ЕПІГРАФ !!!

**Розум завжди любить
о чогось братися, і коли він
є матиме доброго, тоді
вертатиметься до поганого.**

Григорій Сковорода

Пригадайте !!!

Права дитини відповідно до

Конвенції ООН про права дитини

Поки мені не виповнилось 18
Я ДИТИНА

Але я маю права!

Запам'ятайте !!!

Правила-це норми суспільного життя, що визначають поведінку людей, організацій, колективів у різних життєвих ситуаціях.

Соціальні норми- правила, вироблені суспільством чи групою людей у процесі спільного життя і діяльності.

Звичай- це правила, що закріплюються у свідомості людей як найбільш корисні чи розумні за певних умов певної ділянки поведінки, які передаються від покоління до покоління.

Закони- це нормативно-правові документи, які регулюють найважливіші питання суспільного устрою, свободи громадян, структуру і організацію державної влади, закріплюють правове становище фізичних і юридичних осіб, відносини між ними.

Конституція України — основний закон держави України.

Прийнятий 28 червня 1996 року на 5-й сесії Верховної Ради України 2-го скликання. Конституція України набула чинності з дня її прийняття. День прийняття Конституції в Україні щорічно святкується як державне свято — День Конституції України.

Згідно з Конституцією України, джерелами конституційного права України є:

- закони, серед яких виділяють звичайні (регулюють певні питання), конституційні (вносять зміни до Конституції);
- підзаконні акти (укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України);
- міжнародні договори, ратифіковані Верховною Радою України;
- акти органів місцевого самоврядування.

Особливим джерелом конституційного права є рішення Конституційного Суду України, які існують офіційне тлумачення Конституції України або висновки щодо відповідності Конституції законів та підзаконних актів.

Правоохоронні органи України

Правоохоронні органи — державні органи, що на дставі законодавства держави здійснюють правоохоронну (правозастосовну та правозахисну) діяльність.

Діяльність правоохоронних органів спрямована на забезпечення законності і правопорядку, захист прав та інтересів громадян, соціальних груп, суспільства і держави, попередження, припинення правопорушень, застосування державного примусу або заходів громадського впливу до осіб, які порушили закон та правопорядок.

**До
за-воохоронних
органів
належать:**

- **судові;**
- **прокуратури;**
- **внутрішніх справ;**
- **служби безпеки;**
- **митні;**
- **державної податкової служби;**
- **юстиції;**
- **адвокатура;**
- **нотаріат;**
- **державний департамент з питань виконання покарань;**
- **державний департамент пожежної охорони та ін.**

Судова система України становить сукупність усіх судів держави, заснованих на єдиних засадах організації і діяльності, що здійснюють судову владу

Судову систему України складають суди загальної юрисдикції та Конституційний Суд України, який є єдиним органом конституційної юрисдикції. Суди загальної юрисдикції утворюють єдину систему судів, яка складається із загальних і спеціалізованих судів.

Конституційний суд України:

Забезпечує відповідність законів та інших нормативних актів органів законодавчої та виконавчої влади Конституції України;

Забезпечує охорону конституційних прав і свобод особи;

Забезпечує офіційне тлумачення Конституції України та законів.

Суди загальної юрисдикції захищають від посягань:

на конституційний лад, його економічну та політичну системи;

на конституційно-економічні, політичні та особисті права громадян.

Господарські суди:

Захищають права та інтереси суб'єктів господарських право-відносин, що охороняються державою;

Забезпечують зміцненню законності у сфері господарських відносин;

Забезпечують пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання господарської діяльності.

Адвокатура України — недержавний
самоврядний інститут, що забезпечує
дійснення захисту, представництва та
надання інших видів правової допомоги на
професійній основі, а також самостійно
рішує питання організації і
діяльності адвокатури в порядку,
становленому законом.

Структура:

Юридичні консультації, контори, фірми

Адвокатські колегії та асоціації

Адвокати, які займаються адвокатською діяльністю
індивідуально

Національна поліція України — центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного порядку та громадської безпеки. Національна поліція виконує свої завдання в межах повноважень і в спосіб, визначений Конституцією та законами України.

Завданнями Національної поліції є :

забезпечення громадської безпеки та публічного порядку; охорони та захисту прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги громадянам, які з особистих, економічних, соціальних причин або інших надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги (поліцейські послуги).

Відділи Національної поліції:

кримінальна, патрульна, органи досудового розслідування, поліція охорони, спеціальна поліція, поліція громадського призначення, прикордонна, фінансова.

Прокуратура України — єдина централізована система органів державної влади, які відповідно Конституції та законів України здійснюють винувальну, представницьку, контрольну-глядову функції в державі.

Структура: Генеральна Прокуратура України; прокуратури областей, міст, районів; військові прокуратури.

Функції прокуратура України:

здійснює вищий нагляд за додержанням законів в Україні; здійснює захист від неправомірних посягань: на незалежність Конституцією України незалежності республіки, територіальної цілісності та державного ладу, політичної та економічної системи, прав національних груп і територіальних утворень; на виконання вимог Конституцією, іншими законами України та міжнародними правовими актами соціально-економічних, культурних, політичних, особистих прав і свобод людини та громадянина; на встановлення законності в організації державної влади, правового статусу місцевих рад депутатів, органів територіального громадського самоврядування.

Завопрорушення — це неправомірне (протиправне) суспільно-небезпечне винне діяння (нездіяльність чи дія)

Підоздатної особи, за вчинення якого особа може бути притягнута до **юридичної відповідальності**.

Відповідальність — загальносоціологічна категорія, яка виражає свідоме усвідомлення **особи** до вимог суспільної **необхідності, обов'язків, соціальних завдань, норм і цінностей**.

Відповідальність означає усвідомлення суті та значення діяльності, її наслідків для **суспільства** і соціального розвитку, вчинків особи з погляду інтересів суспільства або певної **групи**.

Дисциплінарні проступки

Спізнення на урок чи на роботу, порушення дисципліни чи правил поведінки у школі, пропуск занять без поважної причини, порушення службових обов'язків тощо.

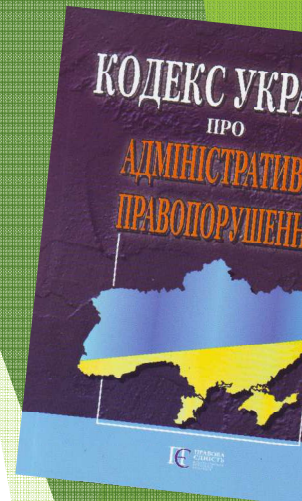
Дисциплінарна відповідальність: зауваження, попередження, запис у щоденнику, виклик близьких дорослих до школи, догана, звільнення з посади.

Адміністративні порушення

Порушення Правил дорожнього руху, правил поведінки у громадських місцях, несплата за проїзд у транспорті тощо.

Адміністративна відповідальність: офіційні попередження, штраф, позбавлення спеціальних прав (наприклад, посвідчення водія), громадські або виправні роботи, адміністративний арешт до 15 діб.

Цивільно-правові (майнові) правопорушення

Пошкодження чи знищення чужого майна, моральна шкода, завдана людині у зв'язку з пошкодженням чи знищенням її майна.

Цивільно-правова відповідальність: штраф, відшкодування збитків.

Кримінальні правопорушення, або злочини

Крадіжки, неодноразові хуліганські дії, вимагання речей чи грошей, нанесення тілесних ушкоджень та інші тяжкі правопорушення. До кримінальних правопорушень відносять також навмисне пошкодження чи знищення чужого майна в особливо великих розмірах. Наприклад, виведення з ладу газопроводу, мережі електропостачання, залізничної колії, підпал майна, лісових масивів.

Кримінальна відповідальність: штраф, громадські або виправні роботи, заборона здійснювати певну діяльність, арешт, обмеження волі, позбавлення волі тимчасово чи довічно.

Права, обов'язки і правова відповідальність неповнолітніх

Вік	Права і обов'язки	Правова відповідальність
до 7 років	<ul style="list-style-type: none"> ❖ вступати до дитячих громадських організацій ❖ відвідувати школу 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ відповідальність за вчинені правопорушення несуть батьки, опікуни
7–13 років	<ul style="list-style-type: none"> ❖ давати згоду на зміну свого імені та прізвища ❖ сплачувати за проїзд у громадському транспорті ❖ самостійно укладати дрібні побутові угоди, наприклад купувати товари 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ у 11 років за вчинення особливо тяжкого злочину або в разі повторного вчинення злочину можуть направити у школу соціальної реабілітації
14–15 років	<ul style="list-style-type: none"> ❖ їздити на велосипеді дорогою ❖ працювати на нешкідливій роботі у вільний від навчання час ❖ розпоряджатися своїм заробітком та іншими доходами ❖ мати авторське право на результати своєї інтелектуальної діяльності, винаходи ❖ звернутися до суду за захистом своїх прав та інтересів ❖ консультуватися у фахівця медичної установи 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ дисциплінарна відповідальність (якщо дитина працює з 14 років) ❖ цивільно-правова відповідальність: у разі заподіяння матеріальної шкоди — відшкодувати збитки (якщо немає заробітку, це повинні зробити близькі дорослі) ❖ кримінальна відповідальність за деякі злочини (умисне вбивство, крадіжка, грабіж, вимагання, заподіяння тілесних ушкоджень, терористичний акт, злісне хуліганство, навмисне знищення чужого майна)

<p>16–17 років</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ одержати паспорт ❖ змінити своє ім'я чи прізвище ❖ самостійно влаштуватися на роботу, яка триває не більше 36 годин на тиждень ❖ керувати мотоциклом 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ адміністративна відповідальність: штраф, громадські або виправні роботи ❖ кримінальна відповідальність за правопорушення і злочини як у дорослої людини, але з деякими обмеженнями, наприклад, не можуть засудити до довічного ув'язнення (максимальний строк ув'язнення 15 років)
<p>18 років</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ за законом — доросла людина ❖ голосувати і бути обраними до місцевих органів влади ❖ керувати автомобілем ❖ брати шлюб ❖ можуть призвати на військову службу (чоловіків) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ повна юридична відповідальність за правопорушення і злочини: штраф, громадські чи виправні роботи, арешт (зокрема, адміністративний арешт до 15 діб), позбавлення волі (у тому числі довічне)

Права та правила поведінки підлітка разі затримання поліцією

Якщо вас затримує поліція, не чиніть опір!

Відомте свої дані: імена, адреси, контакти батьків, і повідомте, що ви неповнолітній.

Повідомте негайно батьків, родичів або піклувальників про затримання.

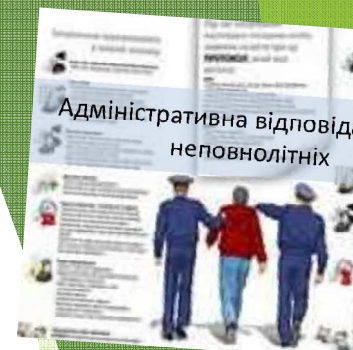
Поліція має право допитувати неповнолітніх тільки у присутності їхніх законних представників — батьків, опікунів, піклувальників чи інших осіб, визначених законом.

Запитайте про причину затримання.

Адміністративне затримання (за проступок, а не за підозрою в скоєнні злочину) не може тривати довше 3-х годин.

Якщо правоохоронці вчиняють проти підлітка незаконні дії, йому слід повідомити про це батьків чи піклувальників за першої ж зустрічі, звернутись до медичних працівників.

Стаття 25. Цивільна правоздатність фізичної особи.

Здатність мати цивільні права та обов'язки (цивільну правоздатність) мають усі фізичні

Цивільна правоздатність фізичної особи виникає у момент її народження. У випадках, встановлених законом, охороняються інтереси зачатої, але ще ненародженої дитини.

У випадках, встановлених законом, здатність мати окремі цивільні права та обов'язки пов'язується з досягненням особою відповідального віку.

Цивільна правоздатність фізичної особи припиняється у момент її смерті.

Стаття 30. Цивільна дієздатність фізичної особи.

Цивільну дієздатність має фізична особа, яка усвідомлює значення своїх дій та може нести за них відповідальність.

Цивільною дієздатністю фізичної особи є її здатність своїми діями набувати для себе цивільні права і самостійно їх здійснювати, а також здатність своїми діями створювати для себе цивільні обов'язки, самостійно їх виконувати та нести відповідальність у разі їх невиконання.

Обсяг цивільної дієздатності фізичної особи встановлюється цим Кодексом і може бути обмежений виключно у випадках і в порядку, встановлених законом.

Стаття 32. Неповна цивільна відповідальність фізичної особи у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років.

Крім правочинів, передбачених статтею 31 цього Кодексу, фізична особа у віці від чотирнадцяти до вісімнадцяти років (неповнолітня особа) має право:

Самостійно розпоряджатися своїм заробітком, стипендією або іншими доходами;

Самостійно здійснювати права на результати інтелектуальної, творчої діяльності, що охороняються законом;

Бути учасником (засновником) юридичних осіб, якщо це не заборонено законом або установчими документами юридичної особи;

Інтернет-ресурси:

1. wikipedia.org
2. you-tube.com
3. educat.at.ua
4. teacher.at.ua
5. osvita.ua
6. www.schoollife.org.ua
7. yandex.ua

